

VUOSIKERTOMUS 2025 BRETONI FC17 / 95

Sanna Rauhamäki ja Päivi Reiman

Rekisteröinnit

Bretoneja rekisteröitiin 74 koiraa. Kotimaisia pentueita oli 10.

Tuontejä rekisteröitiin 9 kpl; 3 Ranskasta, 4 Ruotsista ja yhdet koirat Saksasta ja Kyprokselta.

Pentuekoon 10-vuoden keskiarvo on 5,73 ja 20-vuoden keskiarvo on 6,12.

Rekisteröinnit	2025	töpö	2024	töpö	2023	töpö	2022	töpö	2021	töpö	2020	töpö
Suomessa syntyneet pennut	65	27	51	20	69	13	107	15	75	23	71	17
Tuonnit	9	4	5	1	8	3	11	1	2	0	8	1
Rekisteröinnit yhteensä	74	31 (42%)	56	21 (37%)	77	16 (18%)	118	16 (14%)	77	23 (30%)	79	18 (23%)

Jalostusyhdistelmät	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kotimaisten pentueiden lukumäärä	10	9	12	19	15	12	78	19
Kotimaisten pentueiden keskikoko	6,5	5,7	5,8	5,6	5,0	5,9	5,2	6,4
Kotimainen narttu	10	9	11	16	14	9	13	14
Tuontinarttu	0	0	1	3	1	3	2	5
Jalostusnarttujen keski-ikä	5v7kk	4v4kk	5v	5v7kk	4v10kk	4v8kk	5v	4v11kk
Kotimainen uros	6	4	7	8	11	6	8	11
Tuontiurossa	2	3	3	4	2	4	2	5
Ulkomainen uros	2	2	2	4	1	0	1	0
Jalostusurosten keski-ikä	4v8kk	5v10kk	6v2kk	5v7kk	6v	5v11kk	3v9kk	6v
Koepalkituista vanhemmista	6	7	6	13	6	9	9	8
Toinen vanhemmista koepalkittu	3	1	5	4	2	1	3	7
Ei kumpaakaan koepalkittu	1	1	1	2	7	2	3	4
Sukusiitosprosentti	0,59	0,33	1,05	0,59	1,00	1,28	0,90	1,05

Värijakauma	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Oranssi-Valkoinen	55	33	49	67	35	51	58
Musta-Valkoinen	14	16	17	32	20	19	11
Ruskea-Valkoinen	2	3	5	4	8	1	2
Kolmivärinen (Musta + Ruskea)	3	4	6	4	14	8	1
Väriä ei ilmoitettu	-	-	-	-	-	-	-
Rekisteröinnit yhteensä	74	56	77	107	77	79	78

Koetulokset

Koekäyntien määrä kasvoi edellisvuodesta, ollen nyt 143 koekäyntiä. Vuoden 2023 ennätyslukuista jäätiin 38 startin verran. Koekäyntien ja erityisesti kokeissa starttaavien eri yksilöiden määrää on kuitenkin seurattava, sillä koepalkittuja jalostusyksilöitä tarvitaan erityisesti 1.1.2019 voimaan tulleen PEVISA:n vuoksi.

Koepalkinnon saavutti 30 eri bretonia. VOI1-tuloksella palkittiin ennätysmäärä bretoneita; 6 eri koiraa (nartut Poppalaisen Eräkaveri, Retkulan Etäyhteys, Taikamäen Jinka, Taikamäen Jippu ja Valon Soturin Luna sekä uros Osku) ja kaksi bretonia saavutti tuloksen, joka oikeuttaa kilpailemaan voittajaluokassa; Suomessa AVO1-tuloksen saivat urokset Almkullens Moses ja Snow Grouse's Forest Element. NUO1-tuloksen sai yksi bretoni.

Junkkari-tapahtuman KAER-kokeeseen osallistui 23 bretonia (2020 26, 2021 42, 2022 23, 2023 47, 2024 29), joista 8 narttuna ja 15 uroksena. NUO1-tuloksella palkittiin narttu Valon Soturin Maja.

Koekäynnit	2025			2024			2023			2022			2021			2020		
	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%
VOI luokka	36	13	36	30	15	50	37	16	43	18	7	39	29	12	41	32	9	28
AVO luokka	64	29	45	66	34	57	59	28	47	84	45	54	55	27	49	44	17	38
NUO luokka	43	9	21	40	10	25	84	33	39	38	14	37	77	32	42	47	28	59
Yhteensä	143	51	36	136	59	43	181	77	43	140	66	47	161	71	44	123	54	44
Startanneet koirat	2025			2024			2023			2022			2021			2020		
	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%
VOI luokka	13	8	62	12	9	75	15	11	73	9	5	56	8	8	100	12	5	42
AVO luokka	31	16	50	32	20	63	32	18	56	36	25	69	28	18	64	24	11	46
NUO luokka	31	8	26	34	9	26	51	22	43	24	7	29	44	22	50	25	15	60
Yhteensä	75	32	43	78	38	49	98	51	52	69	37	54	80	48	60	61	31	51

HUOM! Startanneet koirat -tilastossa on vain jokaisen ko. vuonna startanneen koiran paras tulos.

Valionarvot

Vuonna 2025 bretoneihin saatiin vuosien tauon jälkeen uusi käyttövalio, narttu Valon Soturin Luna. Uusia Suomen muotovalioita saatiin kaksi: nartut Luokin Foxy Lady ja Luokin Gimma. Veteraanimuotovalion tittelin saavutti kaksi koiraa ja Juniorimuotovalion tittelin kolme koiraa. Kansainvälisen näyttelyvalionarvon saavutti yksi koira. Agilityn hyppyvalionarvon saivat nartut Van't Passant Reeta ja Snow Grouse's Dazzling Spring. Helsingissä pidetystä Maailmanvoittajanäyttelystä Suomeen jäivät pentujen World Hope 2025-tittelit; urokselle Snow Grouse's Gentleman ja nartulle Majaniemen As You Make Me Total Wonder.

Terveys

Lonkkaniveldysplasian osalta tutkittiin 45 yksilöä, joista 47% todettiin A- tai B-lonkkaisiksi (terveet), 44% C- ja 4% D-lonkkaisiksi. E-lonkat lausuttiin kahdelle koiralle (4%). Vuonna 2024 lausuttiin yhdet E-lonkat ja sitä edellisen kerran E-lonkkalausunto on annettu 2019.

Bretoneilla on käytössä jalostuksen apuvälineenä lonkkaaindeksi. Sen hyöty on sitä suurempi mitä enemmän kuvattu- ja koiria on. Kennelliitto on julkaissut listan rotujen lonkkanivelen kasvuhäiriön periytymisasteen suuruudesta, bretonilla se on varsin matala, 0,16 (heinäkuu 2013) (<https://www.kennelliitto.fi/tietoa-meista/tiedotteet/paivityksia-lonkka-ja-kyynarindekseihin-syyskuussa-2017>). Periytymisaste vaikuttaa myös indeksien laskentaan. Kun periytymisaste on pieni, painotetaan sukulaistuloksia suhteessa enemmän ja koiran omaa tulosta vähemmän.

Lonkkatutkimustulokset Lausuntovuosittain	2025		2024		2023		2022		2021	
	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%
Tutkimustulos										
A	8 (3)	18	5 (2)	8	12 (1)	19	5	10	8 (1)	11
B	13 (1)	29	22 (3)	34	24 (1)	38	11	22	21 (0)	28
Terveet (A+B)	21 (4)	47	27 (5)	42	36 (2)	57	16	32	29 (1)	39
C	20 (4)	44	28 (4)	44	23 (5)	37	29 (2)	58	40 (0)	54
D	2 (1)	4	8 (2)	12	4	6	5	10	5 (2)	7
E	2 (1)	4	1	2	0	0	0	0	0	0
D+E	4	8	9	14	4	6	5	10	5 (2)	7
Yhteensä	45 (10)		64 (11)		63 (7)		50		74 (3)	

Vuonna 2025 kuvattiin 31 bretonin **kyynärnivelet**, kolmella tulos 1/0 tai 0/1, yhdellä 1/1 ja lopuilla 0/0. **Polvet** tutkittiin 12 bretonilta, yhdellä 0/Med1, lopuilla terveet 0/0. **Olkaniivelen osteokondroosi** on tutkittu 2025 viideltä bretonilta, tuloksien ei todettu/ei todettu.

Virallisia selkätutkimuksia tehtiin 31 koiralle: 15 oli terveitä kaikkien tutkittujen ominaisuuksien osalta (näistä 12:lla oli lausunto kaikkien kolmen osa-alueen osalta (LTV, VA ja SP), kahdella oli lausunnot LTV:stä ja VA:sta, yhdellä oli lausunto LTV:stä). LTV2 lausuttiin yhdelle ja LTV3 neljälle koiralle (yksi SKL paneelista). Spondyloosimuutoksia oli yhdellä tutkitulla koiralla (5% tutkituista). Spondyloosista saa lausunnon vasta yli 2-vuotiaalle koiralle.

Silmätutkimuksissa 94% on todettu täysin terveiksi. Vuoden 2025 aikana tutkituista 36 koirasta kahdella diagnosoitiin perinnöllinen silmäsairaus. Yhdellä koiralla todettiin posteriori polaarinen katarakta ja kortikaalinen katarakta (isänä tuontiurossa). Yhdellä koiralla todettiin RD geograafinen (sukutaulussa molemmin puolin tuontejia / ulkolaisia koiria). Kaihitilannetta seurataan edelleen ja kartoitetaan PEVISA:n avulla.

Silmätutkimustulokset (lausuntovuoden mukaan, koiria)	2025 (tuonti)	2024 (tuonti)	2023 (tuonti)	2022 (tuonti)	2021 (tuonti)	2020 (tuonti)	2019 (tuonti)
Distichiasis, todettu		1		1			1 (1)
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	34 (8)	40 (7)	47 (7)	48 (3)	58 (2)	44 (7)	59 (6)
Kaihin laajuus, lievä							2 (2)
Kortikaalinen katarakta, todettu	1		2 (0)		1 (0)		1 (1)
Kortikaalinen katarakta, epäilyttävä						1 (1)	
Muu vähämerkityksellinen kaihi, todettu		2 (1)	2 (0)	2 (1)		1	
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1		1			1 (0)		
Posteriori polaarinen katarakta, todettu	1	3 (2)	1 (0)	1 (1)	2 (0)		2 (1)
PPM iris-iris				1 (1)			
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu			1 (0)				
Silmämuutosten vakavuus, lievä							3 (2)
RD geograafinen	1						
RD multifokaali		1	1	1			
Vilkkuluomen esiinluiskahdus (operoitu)		1					
Tutkittuja koiria yhteensä	36 (8)	48 (10)	52 (7)	54 (6)	61 (2)	46 (8)	62 (8)

Jalostustoimikunnalla on vuodesta 2013 ollut käytössä **terveystietolomake**, jonka kautta kasvattajien ja omistajien on helppo ilmoittaa koiriensä terveystilanteesta. On tärkeää, että koiran sairaudesta, synnynnäisestä viasta ja kuolinsyyistä ilmoitettaisiin, jotta sairauksia pystytään seuraamaan ja tarvittaessa ehkäisemään. Myös terveistä koirista toivotaan ilmoituksia. Bretonien terveystietolomakkeita toimitettiin vuonna 2025 29 kappaletta (2020 30, 2021 29, 2022 25, 2023 21, 2024 26). Pääosin ilmoitukset olivat terveistä koirista ja ilmoitus annettiin jalostuskäytön vuoksi. Sairauksia ilmoitettiin seuraavasti (1 kpl kutakin): sylkirauhasen tulehdus, lopetus jalan murtumatutkimuksen yhteydessä havaittujen erittäin huonojen lonkkien vuoksi, diabetes inspidus, paha nivelrikko etujaloissa (eutanasia tulossa tästä syystä), hyvälaatuinen nisäkasvain ja kuulon huononeminen sekä vanhemmiten nivelrikko-oireita muutaman kerran vuodessa, lääkityksellä oireettomana pysyvä atopia ja autoimmuuni aivokalvon tulehdus (SRMA).

Jalostustietokantaan tallennetaan myös tieto uroskoirien kiveksistä. Vuonna 2025 on 16 bretonilla normaali kivesmerkintä.

Muuta

Bretonimestaruuskisa järjestettiin KAER M-kokeena Utsjoella 20.9.2025. Kokeen päätuomarina toimi Jarmo Katajamaa, muut ylituomarit olivat Juha Järvinen ja Osmo Ruoho. Kokeeseen osallistui 11 bretonia, joista kaksi palkittiin. VOI1-tuloksella bretonimestariksi kirjattiin narttu Valon Soturin Luna (om. Markku Pykäläinen). Nuorten luokan bretonimestaruus jäi jakamatta osallistujien jäädessä tuloksetta.

Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistui 27 bretonia, jotka arvosteli Tarja Kallio. Arvosanat jakautuivat seuraavasti: 7 erinomaista (kolmella lisäksi +), 6 erittäin hyvää, 7 hyvää ja yksi tyydyttävä. Hylätyn sai kaksi urosta liian suuren koon takia ja yksi kivespuutoksen vuoksi. Kolme narttua hylättiin liian pienen koon vuoksi.

Yhteydenpito ulkomaisiin rotujärjestöihin on ollut vähäistä vuonna 2025.

Vuoden Nuoren bretonin kiertopalkinnon (parhaat nuorten luokan pisteet edellisestä vuonna, mikäli useampi koira tasapisteissä, nuorempi koira voittaa) sai narttu Valon Soturin Maja, om. Juha Siitonen, tulos NUO1 85p.